

Rådgivning hvor en plus en giver tre

Med målsætning og handlingsplaner for grovfoderproduktionen er det muligt at forbedre såvel grovfoderkvalitet som produktionsøkonomi.

Gårdejer Poul Henningsen
Lyngsø Søndergaard
poul-henningsen@email.dk

Planteavlskonsulent Torben Spanggaard Frandsen
Agri Nord
tsf@agrinord.dk

Se "European Agricultural Fund for Rural Development" (EAFRD)

Margit og Poul Henningsen driver Lyngsø Søndergaard ved Nibe med en produktion på 270 årskøer og 220 ha. Der blev i 2010 bygget ny løsdriftsstald med 4 malkerobotter med staldforsøringsanlæg. Planlægningen af staldbyggeriet og produktionsudvidelsen medførte naturligt stor fokus på mælkeproduktionen. Efter indkøring i stalden blev det tid til at give markbruget et serviceeftersyn – dette i form af projektet "Grovfoderskolen" i regi af Videncentret for Landbrug som har kørt på ejendommen i 2012 og 2013. Formålet med projektet er på 7 udvalgte ejendomme at demonstrere, hvordan man ved hjælp af *viden, færdigheder og motivation* kan skabe resultater ved at fokusere på tværfagligt samspil mellem mark og stald.

Ejendommen ligger på kanten af Sønderup Ådal, hvilket naturmæssigt giver stor værdi, men landbrugsmæssigt en

del udfordringer med kuperet og varierende bonitet på areaerne. Et stort ønske i projektet var derfor en klarlægning af udbyttepotentialet fra de forskellige marker for derefter af kunne placere henholdsvis kløvergræs og majshelsæd på de bedst egnede marker. Der blev derfor installeret en overkørselsvægt ved siloanlægget, således at alle læs fra hver mark er vejet.

Krumtappen i rådgivningsforløbet er en fælles målsætning og handlingsplan for grovfoderproduktionen lavet sammen med min planteavls- og kvægrådgiver. Herved sikres, at alle parter arbejder frem mod fælles mål!

Resultater

Udbyttmåling i 2012 og 2013 viser en udbyttevariation på op

Tabel 1. Afgrødeøkonomi 2012.

		Ny-udlæg	Slæt-græs	Majs-helsæd	Vår-byg	Lucerne	Ved-varende græs
Udbytte (FEN/ha)	FEN pr. ha	7353	9054	10662	6000	5666	1186
Areal (ha)		31,5	68	92	8,5	6	11,24
Udsæd	Kr. pr. ha	1333	0	1491	550	570	
Gødning	Kr. pr. ha	709	709	750	400	1200	
Planteværn	Kr. pr. ha	165		775	700		
Plastik	Kr. pr. ha	138	160	140			
Stykomkostninger i alt	Kr. pr. ha	2345	869	3156	1650	1770	0
Egne maskinomkostninger i alt, mark	Kr. pr. ha	2775	2657	2741	2306	303	13
Maskinstationsomkostninger i alt, mark	Kr. pr. ha	1789	2200	1630	815	2665	441
Maskinomkostninger i alt	Kr. pr. ha	4564	4857	4371	3121	2968	454
Omk. inkl. stykomkostninger	Kr. pr. ha	6909	5726	7527	4771	4738	454
Omk. inkl. stykomkostninger, mark	Kr. pr. FEN	0,94	0,63	0,71	0,80	0,84	0,38

til 4000 FE pr. ha i kløvergræs og 2600 FE pr. ha i majs-helsæd mellem marker. Det mest skræmmende var sådan set, at det ikke kunne ses med det blotte øje! Disse udbytteregistreringer har medført, at på en del af de kuperede arealer, der hidtil har været anvendt til en mere ekstensiv udnyttelse af kløvergræs ved 1-2 slæt kombineret med afgræsning, nu i højere grad bruges til majsdyrkning, hvorved dyrkningsomkostningerne pr. FE bliver billigere.

I regnearket FMS (Foder-Mark-System) er det muligt at beregne afgrøde- og maskinøkonomi ved indtastning af relativt få inputs som afgrødefordeling, udbytter, maskiner i anlægskartoteket og deres årlige anvendelse fordelt på afgrøderne. Tabel 1 viser den gennemsnitlige afgrødeøkonomi på de enkelte afgrøder. En nødvendig forudsætning forud for en tilpasning af grovfoderforsyningen på enhver bedrift!

Hvad har vi lært?

- En fælles skriftlig målsætning for grovfoderproduktionen kræver aktiv stillingtagen og dermed øget fokus på grovfoderproduktionen med følgende forbedret udbytte og/eller kvalitet.
- Udbyttmåling har været en øjenåbner for udbyttevariationen mellem markerne, men håndteringen af vejetalene skal helst automatiseres yderligere.
- Friskanalyser og prognoser er gode hjælpeværktøjer, men det bedste er tid til driftsledelse ved slæt, så jeg har tid til at vurdere eksempelvis forvejringsen på de enkelte marker.
- Udbyttet har enorm betydning for maskinomkostningerne pr. produceret FE, da maskinstationens maskinkapacitet sjældent udgør begrænsningen.
- Som rådgiver er det rigtigt sjovt at arbejde med land-

mænd, der hele tiden stiller krav og tør tage udfordringen op frem for at gøre, som vi plejer! ■